

LEERLIJN	
Titel	Thematische Leerlijn Fotografie en Muziek De thema's sluiten o.a. aan bij de Da Vinci methode
Ontwikkeld door	

ALGEMEEN	
Titel activiteit	Regen, water en muziek
Groep	Groep 5
Soort activiteit	Muziekles
Plaats	In de klas
Duur	1x 30 minuten en 1x 45 minuten
Leergebied	Kunstzinnige oriëntatie
Discipline	Muziek
Thema	Het leven in het water
Omschrijving van de activiteit	Met deze activiteit experimenteren leerlingen met ritmes en regengeluiden, ontdekken klassieke muziek bij olympische watersporten, maken een regenkoor en synchroon-zwem-muziektheater.
Plaats in de reeks	Dit is een muziekles die behoort bij het thema: 'Het leven in het water'. Bij dit thema is ook een fotografeles beschikbaar.
Leeropbrengst	<ul style="list-style-type: none"> - De leerling kan actief luisteren naar korte stukken (live) muziek(-theater) uit een breed repertoire, aansluitend bij zijn belevingswereld. - De leerling kan met beweging zijn eigen betekenis geven aan muziek in binnen- en buitenschoolse situaties. - De leerling kan objectief kennismaken van betekenissen die anderen aan muziek geven, waaronder de componist. - De leerling kan bewegingen/dans ontwerpen met (gebruikmaking van muzikale tegenstellingen, herhaling en contrast. - De leerling kan tijdens het musiceren luisteren naar anderen en een kwalitatieve bijdrage leveren aan het gezamenlijke muzikale resultaat. - De leerling kan (alleen en in groepsverband) een eigen idee of bestaande compositie aan anderen presenteren. - De leerling kan de gemaakte keuzes uit zijn muzikale ideeën en alternatieven toelichten. - De leerling kan constructieve feedback geven en van anderen ontvangen. - De leerling kan met aandacht luisteren en kijken naar de ideeën van anderen.
Presentatie-mogelijkheid als afsluiting thema	Uitvoering van het regenkoor (tip: je bereikt het grootste effect als veel leerlingen aan het regenkoor meedoen!). Uitvoering van het synchroon-zwem-muziektheater.
Rolverdeling	De leerkracht geeft deze les

UITVOERING	LES
Vorbereiding en benodigdheden	Zet klaar: - de PowerPoint presentatie bij deze les (met speakers voor het geluid) - een paraplu - voor het synchroon zwemmen: badmutsen, badjassen of T-shirts met handdoek, zwemkleding, groot podium of gymzaal, gymmatten, een waslijn, blauw landbouwfolie en eventueel zwembrillen
Aandachtspunten & bijzonderheden	Het maken van regengeluiden kan geluidsoverlast geven in andere klassen, houd hier rekening mee qua planning van deze muziekles. De opdracht synchroonzwemmen vraagt wat klassenmanagement (de aanschaf van rekwisieten, opbouw van decor en organiseren dat verschillende groepjes leerlingen tegelijkertijd kunnen repeteren) en het vraagt ook samenwerkingsvaardigheden van leerlingen. Het proces en het eindresultaat zijn echt een groot feest!
Oriëntatie, onderzoeken	Klassengesprek: welke soorten regen kennen we? (motregen, stortregen, wolkbreuk, onweersbui, hagelbui etc.) Bespreek de begrippen hard en zacht. Achtergrondinformatie: Hard en zacht zijn begrippen die op een aantal manieren geïnterpreteerd kunnen worden. Iets kan hard of zacht aanvoelen. Je kunt hard (snel) of zacht (langzaam) lopen. In muziek gaat het om volume (dynamiek), om het verschil tussen harde geluiden en zachte geluiden. Let op: bij muziek maken hebben mensen de neiging om zachte muziek langzamer te spelen en harde muziek sneller, maar dat is niet de bedoeling. We gaan klassikaal een paar experimenten doen: Hoe kun je met je handen het geluid van (zachte en harde) regen maken? Hoe kun je met ritme-instrumenten (zachte en harde) regen maken? (o.a. tikken/ritselen) Hoe kun je met alledaagse voorwerpen (zachte en harde) regen maken? (bijv. schudden met vellen papier of blikjes rijst of met pennen klikken, potloden tikken). Introduceer de 'magische' paraplu. Hanteer vanaf nu de volgende afspraak: Hoe verder je de paraplu opendoet, hoe harder het gaat regenen. Wanneer je de paraplu dichtdoet gaat het zachter regenen. Als de paraplu dichtzit, stopt de regen. Laat een leerling de paraplu bedienen. Let erop dat hij/zij goed contact maakt met alle klasgenoten en de paraplu goed laat zien zodat voor iedereen duidelijk is of de regen (geleidelijk!) harder of zachter moet worden.
Uitvoeren Opdracht 1 Regenkoor	Voorbeeld van een regenkoor: https://www.youtube.com/watch?v=6016JrjQflw De juf/meester is de dirigent en geeft de verschillende stappen aan door het voor te doen: 1. wrijven met je handen 2. vingerknippen of 2 vingers op elkaar slaan 3. slaan op de bovenbenen 4. springen in 2 groepen (en klappen op de bovenbenen!) 5. slaan op de bovenbenen 6. vingerknippen of 2 vingers op elkaar slaan 7. wrijven met je handen Let op: 1. Alle bewegingen moeten zo ongelijk mogelijk! 2. Elke stap moeten leerlingen individueel volhouden totdat de leerkracht aangeeft dat je de volgende stap mag doen. Dus je blijft wrijven, vingerknippen of klappen totdat je aangekeken wordt. Zo klinkt het echt als een regenbui en onweersbui die aan komt waaien en weer weg waait.

	<p>3. Maak een goede dynamiek: heel zacht, steeds harder, aller hardst, steeds zachter en heel zacht</p> <p>4. Doe de oefening eerst zonder donder (het springen). Maak vervolgens twee groepen die direct na elkaar springen. Zo klinkt gedonder! Blijf wel op je benen slaan tijdens het springen!</p> <p>5. Nog spannender: Maak bliksemflitsen met de flitser van een fototoestel of mobiel!</p> <p>Extra variatie: Het regenwoud</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. We staan/zitten in een grote kring. 2. In het midden van de kring mogen drie of vier leerlingen met hun ogen dicht zitten. 3. De leerlingen in de grote kring gaan oerwoudgeluiden maken, zodat het lijkt alsof de andere leerlingen midden in een regenwoud zitten. 4. De docent doet wederom de handelingen voor, hierdoor ontstaat een regenbui: <ul style="list-style-type: none"> - wrijven met je handen - vingerknippen of 2 vingers op elkaar slaan (steeds harder) - slaan op de bovenbenen (steeds harder) (- een paar keer springen (en blijven klappen op de bovenbenen!)) - slaan op de bovenbenen (steeds zachter) - vingerknippen of 2 vingers op elkaar slaan (steeds zachter) - wrijven met je handen 5. Tijdens de regenbui maken leerlingen oerwoudgeluiden zoals kreten van apen tijgers en vogels. Als variatie op het oerwoud kun je ook zee-/strandgeluiden maken.
Oriëntatie	<p>Een combinatie tussen water en muziek, waar je misschien niet meteen aan denkt bij dit thema, komt voor bij de Olympische Spelen. Bij welke watersport(en) wordt muziek gebruikt? (figuurschaatsen en synchroon zwemmen).</p> <p>Bekijk klassikaal de twee filmpjes in PowerPoint presentatie pagina 2 en 3. Bij welke sport vinden de leerlingen de muziek het beste passen?</p>
Uitvoeren Opdracht 2 Synchroon-zwemmen	<p>Bespreek met de leerlingen dat we een muziektheaterstuk gaan maken, waarbij het lijkt alsof de klas een team synchroonzwimmers is.</p> <p>Bekijk klassikaal het filmpje op PowerPoint presentatie pagina 4 als voorbeeld. Vraag van tevoren aan de leerlingen om elke stap goed op te schrijven. (opkomst, allemaal op een rij naast elkaar, handdoeken afgooien, allemaal op een rij achter elkaar, één voor één het 'water' in 'duiken', bewegingen in het water etc.)</p> <p>Verdeel de klas in groepen van ongeveer 10 leerlingen. Laat de vier muziekfragmenten van PowerPoint presentatie pagina 5 horen en laat elk team een muziekstuk kiezen uit dat zij het meest geschikt vinden.</p> <p>Geef elk team 15 minuten de tijd om bewegingen te verzinnen voor bij hun muziekstuk. Geef hen eventueel op een later moment nogmaals 15 minuten de tijd om hun synchroon-zwem-dans te oefenen.</p> <p>Laat de teams hun acts aan elkaar presenteren en vraag de leerlingen om op de dag van de presentatie hun kostuums mee te nemen: zwemkleding, badjassen of witte t-shirts met badlakens en eventueel zwembrillen. Het maakt de act helemaal af als de school 10 badmutsen kan regelen!</p>
Evalueren Muziek en thema	<p>Regen en zwemmen zonder water!</p> <p>Hoe klonk de regenbui? Leek het op een echte regenbui? Welke geluiden hebben we allemaal verzonnen? Hoe was het om midden in het oerwoud te staan? Leek dat net echt?</p> <p>Is het gelukt om het publiek van het synchroonzwemmen te laten 'zien' dat jullie in het water doken? Wat is er goed gelukt, en wat zou er nog beter kunnen? Wat vonden jullie de leukste onderdelen van de voorstelling?</p>